

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز جمعه (۱۴) مهرماه ۱۳۵۷ شمسی

- فهرست مطالب :
- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
  - ۲- تقدیم سؤال نمایندگان مردم کرمانشاه از دولت بوسیله آقای فرهنگ بیگوند .
  - ۳- اخطار نظامنامه ای بوسیله آقای غلامرضا اخلاقیور .
  - ۴- تذکرات آقایان : رحیمی لاریجانی و پزشکپور و متولی و دکتر مشیر راجع به انتخاب رئیس مجلس .
  - ۵- انتخاب رئیس .
  - ۶- بیانات آقای رئیس بمناسبت آغاز اجلاس چهارم و ابراز تشکر از انتخاب ایشان .
  - ۷- تقدیم سؤال از دولت بوسیله خانم پرویندخت سلیمی .
  - ۸- تقدیم سؤال از وزارت کشور بوسیله آقای سالار جاف .
  - ۹- بیانات آقای دکتر داریوش شیروانی پیرامون انتخاب رئیس .
  - ۱۰- بیانات آقایان : مظهري - دکتر اسفندیاری راجع به انتخاب نواب رئیس .
  - ۱۱- انتخاب نواب رئیس .
  - ۱۲- تقدیم سؤال از دولت بوسیله آقای معینی چاغروند .
  - ۱۳- اعلام دستور تعیین موقع جلسه آینده - پایان جلسه .

جلسه در ساعت یازده و پانزده دقیقه صبح برپاست آقای دکتر حسین خطیبی (نایب رئیس) تشکیل شد

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- نایب رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
- (بشرح زیر خوانده شد)
- غائبین با اجازه - آقایان : آزموده - آستانه ای - جعفربای - دکتر ابوالهدی - اردلان - اسحق کاهکش - افتخار - سیف الله افشار - موتی - اهری - بنی احمد - دکتر بهادری - پارسا - مطلق - پردلی - تربتی - تولائی زاده - چلاجور - حیدری - خزیمه - خسروی - دکتر خطیبی - خلیل زاده - درودی - ذهقان - راشدی .
- ریگی - رئیسی ازدکائی - ساری اصلانی - ساگینیان - سرگک دره شوری - سعادت قدس نیا - سلیمانی - سید کلل - شادلو - شریفی - لطیف شیخ الاسلامی - رحیم شیخ الاسلامی - مهدی شیخ الاسلامی - صدیق زاده - صفری پور - دکتر طیب - طرفی - ظفری - عاملی - عدل - دکتر امیری - فرمان - قائمی - قاسم زاده - قراچورلو - قراقرلو - قریشی - کاشفی - کبیری - لیقوانی - متولی - محمدی - محمد خانلو - محمودیان - مظهري - معینی قراقرلو -

ملکشاهی - منتظری - میرزاو - میرزاشاری - نظمی -
محمدنوری - وزیري - هاشمی - یگانه - نودرصادی -
دلخوش .
بابان : افشار جعفری - بابان - زاهدی - سلیلی -
شانی .

رحیمی لاریجانی - بنده و آقای فرهنگ بیگوند
عرضی داریم، اجازه میفرمائید؟

نایب رئیس - صورت جلسات روز سه شنبه بیست و
یکم شهریورماه و عصر روز چهارشنبه بیست و دوم و صبح و
عصر روز پنجشنبه بیست و سوم طبع و توزیع شده است.
نظری نیست؟

نمایندگان - توزیع نشده و بدست مانزیده است.
نایب رئیس - بسیار خوب اگر توزیع نشده است
تصویبش را می گذاریم برای جلسه بعد چون این جا
اطلاع داده بودند که توزیع شده.

۲ - تقدیم سؤال نمایندگان مردم کرمانشاه از دولت
بوسیله آقای فرهنگ بیگوند.

نایب رئیس - آقای فرهنگ بیگوند بفرمائید.
فرهنگ بیگوند - سؤالی است از دولت راجع به وقایع
اخیر کرمانشاه که تقدیم می کنم.

نایب رئیس - مرحمت بفرمائید، سؤال بدولت
ابلاغ میشود.

۳ - اخطار نظامنامه ای بوسیله آقای غلامرضا اخلاقیور.
اخلاقیور - بنده اخطار نظامنامه ای دارم.

نایب رئیس - آقای اخلاقیور بفرمائید.
اخلاقیور - با اجازه همکاران ارجمند، مردم از این
باغ بری میرسد، تازه تراز تازه تری میرسد، در جلسه قبل
به عرض حضار محترم رسانیدم که دستور جلسه طبع و
توزیع نشده و امروز هم همین کار را کردند (مهمه
نمایندگان) در صورتی که طبق ماده شصت و چهار آئین
نامه داخلی باید دستور جلسه تهیه و بین نمایندگان
طبع و توزیع بشود، کما این که سال قبل هم همین کار شد
وین نمونه و مدرک آن را هم دارم بهر حال اگر بنا باشد
چنین جلسه ای را رسمی بشماریم بنده عرضی ندارم و اما
نکته دیگری که میخواستم عرض کنم این بود که امروز
جمعه است و طبق ماده ۱۲۲ آئین نامه داخلی جلسه در
روزهای جمعه و دوشنبه و ایام تعطیل رسمی تشکیل
نمیشود و این بستگی دارد به نظر آقایان که بایک اقیام
و قعود آن را تصویب کنند و اما در مورد نکته سوم
دوره یک ساله هیئت رئیسه تمام شده و حالا ما میخواهیم

هیئت رئیسه جدید را انتخاب کنیم و فعلاً هیئت رئیسه
سمتی ندارند و سال گذشته هم من متعرض این مسئله
شدم ولی پاسخی دادند که متأسفانه قانع نشدم و بنظر من
بایستی امروز هیئت رئیسه سنی انتخاب شود و این ها
مسائلی است که باید تکلیفش معلوم بشود و دیگر این
که اسامی نمایندگان را قبلاً این جا اعلام بفرمائید برای
این که همکاران ارجمند بدانند. متشکرم.

نایب رئیس - لازم به توضیح است که بگویم که
آن چه را که آقای اخلاقیور فرمودند مربوط میشود به
دوره تقنینیه نه اجلاسیه و امروز افتتاح دوره اجلاسیه
است و بعداً هم بلافاصله
انتخاب هیئت رئیسه است، راجع به تعطیل روزهای
دوشنبه و جمعه هم باید بگویم که این قانون در مورد
بودجه است.

اخلاقیور - توضیح شما قانع کننده نبود و مطابق
با نظامنامه مجلس نیست.

۴ - تذکرات آقایان : رحیمی لاریجانی و پزشکشهری
دکتر مشیر راجع به انتخاب رئیس .

نایب رئیس - آقای رحیمی لاریجانی بفرمائید.
رحیمی لاریجانی - از این که بنده بی کراوات
آمده ام معذرت میخواهم و بعلت تعویض لباس بنده
فراموش کرده بودم که کراواتم را به همراه بیاورم و
امیدوارم که به من اخطار نظامنامه ای نکنند و به من
ایراد نگیرند، خواستم این را خدمت نمایندگان محترم
عرض کنم که این جا (اشاره به گلدان های
روی تریبون کردند) برای ریختن رأی است و در این
صورت باید درست تعیین بشود و درست ریخته بشود و درست
هم خوانده بشود و حق هم این است که هیئت نظار هم
این جا تشریف داشته باشند و انتخاب بدین صورت باشد
که برای هر جلسه سه نفر باشند و نفر هم به عنوان
هیئت نظار کنترل کنند نه مثل همیشه، خیلی آرام یکی
یکی اسامی خوانده شود و آقایان نمایندگان یکی یکی
بیایند و رأیشان را بایندازند در گلدان و بیرون بیزون . استدعا
می کنم هیئت رئیسه که این جلسه را اداره می کنند به
این مسئله کاملاً توجه کنند زیرا این مسئله برای
مملکت بسیار خطرناک است چیزهایی راجع به حزب
دیده ایم و شنیده ایم مردم این ها را می بینند و می شنوند و
بزرگ می کنند و اگر اندیسان می کنند، همان طور که
عرض کردم این کار حساس و خطرناک است هیئت نظار
انتخاب بفرمائید که بیایند این ه نفر و فکری کنیم
نفر هم به خوبی کافیست. متشکرم .
نایب رئیس - بنده یک توضیح عرض می کنم که

این توضیحات و وظیفه بنده است و بنده هم طبق آئین نامه
به وظیفه خود عمل خواهم کرد. آقای پزشکشهری بفرمائید.
پزشکشهری - همکاران ارجمند، خانم ها و آقایان این
آخرین اجلاسیه این دوره از مجلس شورای ملی است و
ما چند لحظه پیش از این در جلسه مشترک افتتاحیه
مجلسین حضور داشتیم و شاهنشاه آریامهر ضمن نطق افتتاحیه ای
که ایراد فرمودند به یکی از حساس ترین و واقعیت های
ملموسی تأکید فرمودند که متأسفانه باین که ما در
ساحت مقدس مجلس شورای ملی طی سه اجلاسیه متمادی
مدام فریاد می زدیم ولی مسئولان امر توجهی نمی کردند
و آن نابسامانی ها و وقایعی است که به وجود آمده است
در سرتاسر مملکت که قبل از هر چیز سبب عمده آن
فساد و عدم احساس مسئولیت و عدم اجرای مسئولیت از
سوی مقامات مسئول مملکت است (صحیح است) آن چه
را که امروز ما متأسفانه در سرتاسر ایران با آن روبرو
هستیم و آن عبارت است از وقایع بسیار غم انگیز و
اسف انگیزی که گسره های عظیمی
از هم میهنان و هم وطنان ما مجروح و کشته شدند و
بسیاری از نابسامانی های دیگر که نتیجه عدم انجام
وظایفی بوده است که دستگاه های مسئول مملکتی به عهده
داشتند اما در این میان سروری بکنیم. در این لحظه حساس
و در آغاز این اجلاسیه بآن چه که قوه مقننه به موجب
قانون اساسی ایران وظایفی به عهده داشته است (آئین)
هرگاه قوه مقننه دقیقاً وظایف خود را ایفا میکرد و یا
می گذاشتند که ایفا کند (یکی از نمایندگان - که نگذاشتند)
هرگاه کسانی که در مجلس شورای ملی وجهه در مجلس
ستا به موجب قانون اساسی ایران و به موجب آئین نامه
مجلسین وظیفه داشتند که این حفظ و حراست را از حقوق
قوه مقننه ایران بکنند بی گمان ما با بسیاری از این
نابسامانی ها روبرو نبودیم، (صحیح است) (اسحق نژاد -
مانند کرمانشاه) بله با وقایعی مانند کرمانشاه و بسیاری
از وقایع دیگر مواجه نبودیم ما هر چه طی این سه اجلاسیه
گذشته و دو دوره پیش که در این جا بودیم فریاد زدیم
که آقایان مسئولین، قوانین را نقض نکنید، ظلم و ستم
نکنید و اصل تفکیک قوا را محترم بشمارید توجه نکردند
و آن کسانی که در موضع مدیریت قوه مقننه مسئولیت و
وظیفه داشتند که عمل کنند متأسفانه به وظایف خودشان
عمل نکردند. (صحیح است) و حالا امروز نتیجه این شده
است، و اما من خواستم ضمن این که اعلام کنم که من
شخصاً کاندیدای سمت ریاست مجلس شورای ملی نیستم
بلکه هیچ یک از نمایندگان اقلیت نیز داوطلب این

سمت نیستند (یکی از نمایندگان - آقای اخلاقیور هستند)
من برای ریاست مجلس شورای ملی سخن می گویم، اما
این نکات را وظیفه داشتم که عرض کنم و وظیفه دار
هستم، بعنوان یک نماینده ملت ایران، همان طور که
خانم ها و آقایان میدانند و سرفراز هستیم که طی سه سال
گذشته که در حضورتان هستیم مدام فریاد کشیدم که
حقوق مجلس را حفظ کنید و قوه مقننه را محترم بشمارید
و امروز این نکته را خواستم عرض کنم و تابه همین
مختصری که بیان کردم وظیفه من می را که همه نمایندگان
مجلس شورای ملی برای حفظ و حراست قانون اساسی
دارند بیان کنم و همچنین باز هم عرض کنم که ما هیچ یک
داوطلب کاندیدای ریاست مجلس شورای ملی نیستیم
و این نکات را هم نسبت به گذشته عرض کردم ولی
هر کس که در پشت این میز مقدس تکه زد باید بداند
در برابر ملت ایران مسئولیت منم را به عهده دارد (صحیح است)
باید بداند که در دست او سند مقدسی سپرده شده است که
قانون اساسی نام دارد. باید بداند که موضع مهمی را دارد
که اگر در این موضع مهم کسانی قرار داشته اند به این وظایف
عمل می کردند، امروز ملت ایران با این نابسامانی ها روبرو نیستند
من نمیدانم رئیس آینده چه کسی خواهد بود ولی هر کس
که بشود به سبب این که او رای اکثریت مجلس
شورای ملی را آورده است به او احترام خواهیم گذاشت، اما
به مانند گذشته از او خواهیم خواست و شدیداً هم خواهیم
خواست که آئین نامه مجلس را دقیقاً اجرا کند و حرمت
و حیثیت مجلس را حفظ کند (آئین) مجلس شورای ملی
دو وظیفه مهم دارد یکی وضع قوانین است و دیگری
نظارت در اجرای قوانین باید عرض کنم که متأسفانه
در گذشته طوری بوده است که مجلس شورای ملی و قوه
مقننه به طور کلی نتوانسته است به وظایف خود عمل کند
و امیدوارم که لا اقل این اجلاسیه با اعمال یک مدیریت
صحیح، موجباتی را فراهم کند که مجلس شورای ملی
من حیث المجموع با علاقه ای که همه خانم ها و آقایان
بی تردید به این سرزمین دارند به وظایف خود عمل کنند
و مادر برابر ملت ایران سر بلند و سرفراز باشیم عرض دیگری
ندارم .

نایب رئیس - آقای مشولی بفرمائید.
مشولی - همکاران و دوستان گرامی بنده مختصر
عروضی دارم آنکه در این جایان می کنم و استدعا دارم
که عنایت بفرمائید، میگویند فضای بازنسیاسی در زندگی
اجتماعی ما گشوده شده است و نسیم آزادی وزیده است.

نایب رئیس - جناب متولی انتخاب رئیس فعلاً مطرح است بفرمائید بشنید. بنده خواهش کردم چون انتخاب رئیس مطرح است اگر مطالب دیگری دارید بعداً بفرمائید.

متولی - خواستم عرض کنم که الان ما باوضع بخصوصی روبرو هستیم. آقایان الان آنچه در دانشگاهها گذشته سرایت کرده به دبیرستانها (همه ششده نمایندگان) و الان در دبیرستانهای شهرستانها هم..... (همه ششده نمایندگان).

نایب رئیس - جناب متولی عرض کردم که الان انتخاب رئیس مطرح است مطالب خارج از این موضوع را در فرصت دیگری بفرمائید.

متولی - بنده میخواهم بگویم کسی نمیتواند رئیس مجلس باشد که به قانون اساسی معتقد باشد و امتحان خودش را داده باشد و مردم ما به حرف او معتقد باشند و اگر ما غیر از این عمل کنیم وظایف خود را بخوبی انجام نداده ایم. برای این اجلاسیه وظایف بسیاری را ما داریم که باید انجام بدهیم و باید بار سنگینی که بر دوش مردم گذاشته اند برداریم و تصمیمات مهمی اتخاذ کنیم و البته رئیس مجلس در اینکار نقش مهمی دارد اگر به این مسائل نرسیم کار ملک و ملت زار خواهد بود. این را میخواستم بگویم و از دوستان میخواهم که این موضوع ها را در نظر بگیرند، متشکرم.

نایب رئیس - آقای رفعتی در مورد دستور جلسه مطلبی دارید؟

رفعتی - خیر قربان بنده عرضی ندارم.

نایب رئیس - آقای دکتر مشیر فرمایشی دارید بفرمائید.

دکتر مشیر - با اجازه دوستان من سعی میکنم خیلی کوتاه صحبت کنم برای اینکه خدای نخواستہ شایعاتی در مورد انتخابات امروز نباشد و در مورد انتخاب رئیس مجلس درست عمل شود، سوای آنچه که در آئیننامه مقرر شده و وظایفی را برای ما تعیین کرده است، من پیشنهادی میکنم که یک نفر از طرف جناب آقای دکتر سعید و یک نفر از طرف جناب آقای مهندس ریاضی انتخاب شوند (عده ای از نمایندگان - خیر لازم نیست، طبق آئین نامه رفتار میشود) اجازه بفرمائید، ما مطمئن نیستیم که چگونه عمل خواهد شد، سال گذشته حتی ۲-۳ رأی اضافی هم به صندوق ریخته شد (همه نمایندگان). بهر حال بنده پیشنهاد خودم را گفتم شما بهر صورت که مایل

هستید عمل کنید و میخواهد پیشنهاد را بپذیرید، نمیخواهد هرطور مصلحت است وقت را بگذرانید.

نایب رئیس - مطلبی که جناب دکتر مشیر فرمودند وظیفه رئیس این جلسه است که باید مطابق آئیننامه انجام دهد و مطمئن باشید من هم انجام خواهم داد و من شخصاً بر حسن اجرای انتخابات نظارت خواهم کرد و به وظیفه ام عمل میکنم. از دونفر منشی ها آقایان: خورشید و عبدالهادی آقایان خواهش میکنم برای اخذ و شمارش آراء کار خود را شروع بفرمایند سه نفر هم بقید قرعه هم اکنون انتخاب میشوند که بر اجرای انتخابات رئیس مجلس نظارت کامل بفرمایند.

انتخاب رئیس.

(آقایان: نواب صفا - معینی قراقرز - واعظی باوندپور برای نظارت بپردازند رأی بقید قرعه انتخاب شدند).

نایب رئیس - من از همکاران محترم خواهش میکنم که به ترتیبی که آقایان منشی ها اسمشان را صدا میکنند تشریف بیاورند و فراموش نفرمایند که حتماً مهره تفتیشیه را هم بگیرند که بی نظمی ایجاد نشود.

(اسامی نمایندگان بترتیب زیر خوانده شد)

خانمها و آقایان: محمداسدی - دکتر جعفری -

کاظمی - منصوریان - کهن - دکتر ضیائی - ژاله

ضرابی - جلالیان - جندقی - دکتر عدل - دکتر

فروزین - دکتر سعید - دکتر الموتی - دکتر دادفر -

کاسمی - موسوی ماکوئی - نیره ابتهاج سمعی - دکتر

رفعت - طباطبائی - آصف - اردلان - بهبهانی -

توتونچیان - سعادت قدس نیت - وکیل گیلانی - آنتی

جعفری - شادلو - غلامرضا غضنفری - مهین افشار

جعفری (سهامی) - پرویندخت سلیمی - صدیق زاده -

تیمسار نیت - جهانشاه افشار - محمدحسین غضنفری -

ذوالفقاری - فلاح مقدم - ناصر مجتبائی - یاسینی -

کیوان - دکتر کیان - کاشفی - مهدی شیخ الاسلامی -

پزشکی - مظهری - بهنا - دکتر سلیمی - جعفر حیدری -

هاشمی میانداوب - جوکار - راشد - عالمی -

ناظمی - دکتر رشید یاسمی - محمد پارسا - ریاضی -

سترک دره شوری - نصیری زاده - توتونچی افشار -

نظمی - امیر عشایری - دکتر نکندارپور - باقرزاده -

ادیب مجلسی - طرفی - تیمسار ایلخانی - اوسظیگانه -

سالار جاف - دکتر واحدی - تدین - شهرستانی -

رئیس اردکانی - ماحوزی - باقری - میر عرب رضی -

دکتر اربابی اناری - رحیمی لاریجانی - سیدی - چلاجور -

دکتر پیشواپی - رضوی نژاد صومعه سرائی - دکتر منصور -

قراقرز - شریعت - قاسم زاده - عطائی - اوحدی -

وزیری - دانشی - خزیمه علم - عصمت مشائی -

دکتر بهادری - سینی - کبیری - جهانشاهی - مانی -

لطیفه وحیدی - فریده هاشمی - آستانه ای - دکتر رضوانی -

پورپرداری - متولی - اسکوتی - دکتر محمدی کوشکی -

پیرزاده - شیخ الاسلامی بانه - مهندس ختنج -

عطار - قوامی - مهرزاد - ملک منصور اسفندیاری -

فرزان امیری - محسن اجاق - معتضدی - فرهنگ بیگوند -

سید کاظم جزایری - شریفی - دهقان نژاد -

قربانی نسب - خسروی - حاتمی - دکتر پیر -

هرزندی - مجتهدی - اسکندری - ساری اصلانی -

مجتبی نوری - انا آقایان - پری اباصلتی - بهار - دکتر

رحمانی - خلیل زاده شیرازی - قدسی - معینی چاغروند -

توکلی - افتخار - رستم رفعتی - عبداللطیف شیخ الاسلامی -

دولتی - ملکشاهی - هومر آشوریان - دکتر صدیق

اسفندیاری - دکتر منتظری - عبدالسمیع لیوانی -

بهره مند - اسحق نژاد - دانشمند - قریشی - فاطمه

نجیمی نائینی - درخشنده کمالی آزاد - کمیلی زاده -

تژده - دلخوش فوسنی - صدر - وشمگیر - الداغی -

دکتر سید محمد جزایری - اسحق کاهکش - سرهنگ زاده

طلعت اسدی (خزیمه) - متعالیه نائینی طباطبائی - فرخ لقا

بابان - دکتر ابوالهدی لنگرودی - حسن قرائی -

صبوری یزدی - دکتر اعتمادی - دکتر شیروانی - دکتر

مشیر - تقی زاده منقری - شهبازی - قاسمی - دکتر

عادل رانکوهی - محمودیان - قاضی - حجتی - دکتر

تجدد - شادمان - سید کلال - ویدا داودی - بزرگ

زاده - سعادت فرد - تربتی - سیف الله افشار - طبعانی

دولت آبادی - اشرفی - دکتر مهر - دکتر فیروز آبادی -

دکتر بقائی یزدی - دکتر سواد کوهی - نورعلی شهبائی -

شجاعی قراقرز - تیمسار آرموده - اخباری - ابوالحسن

عابلی - محمد خانلو عشایری - عابدی - رحیم زاده

خوئی - کریم بخش سعیدی - اشرف حریری -

میرالاشاری - آموزگار - رهبر - بارک زهی - ظفری -

پزشکپور - اخلاقپور - دکتر طبیب - قائمی - یزدی -

بسپج خلخالی - جعفر جوادی - پارسا مطلق - معززی -

زرگرزاده - تولائی زاده - سعید جوادی - لیقوانی -

بهارلو - قدس ایران عدیلی - پروفیسور یغمائی - فرمان

تقوی لاریجانی - حیدرزاده امین - دکتر افتخاری - ریگی -

نوری اسفندیاری - اهری - منوچهر دهقان - صفری پور -

میرزالو - دکتر محقق - نوذر صادقی - ساگیان -

عباس میرزائی - حسن صحرائی - ابطیحی فهلیانی - تیمسار

جباری - قادری - دکتر برومند - ملک تاج برومند -

محمدی دشتکی - دکتر ستوده - دکتر ستاری - نواب

صفا - معینی قراقرز - اعظمی باوندپور - دکتر خطیبی -

صائبی - رئیسی - خورشید - عبدالهادی آقایان -

قدس منیرجهانبانی.

« آراء گرفته شده و مهره های تفتیشیه شمار شد و نتیجه

بقرار زیر اعلام گردید. »

اوراق رأی ۲۰۴ رأی.

مهره تفتیشیه ۲۰۴ مهره.

نایب رئیس - اجازه بفرمائید رسماً اعلام میکنم که

جناب دکتر جواد سعید با ۱۴۴ رأی از ۲۰۴ رأی به

ریاست مجلس انتخاب شدند (مبارک است - مبارک است)

و جناب مهندس ریاضی ۱۰۳ رأی و آقای اسحق نژاد ۱ رأی

آوردند، بنده از طرف خودم به جناب دکتر جواد سعید

رئیس محترم مجلس شورای ملی تبریک عرض میکنم و

برای ایشان در اجرای وظیفه ملی بزرگی که بعده

گرفته اند و به لیاقت و شایستگی انجام خواهند داد آرزوی

موفقیت دارم (انشاء الله - باید عملاً ببینیم) از جناب

آقای دکتر سعید تقاضا میکنم تشریف بیاورند و در کرسی

ریاست تکیه کنند (در این موقع آقای دکتر جواد سعید

با آقای مهندس ریاضی روبوسی کردند).

۶ - بیانات آقای رئیس بمناسبت آغاز اجلاس چهارم

و ابراز تشکر از انتخاب ایشان.

رئیس (دکتر جواد سعید) نمایندگان محترم همکاران

گرامی بنده لازم میدانم بدوایه فرمایشات امروز شاهنشاه

درباره حفظ اصول قانون اساسی و آزادی فکر و اندیشه و

اقدامات لازم در جهت سازندگی کشور و حفظ وحدت ملی

عرض کنم که همه ما متفقاً در این راه از هیچ کوششی

دریغ نخواهیم کرد (صحیح است).

پیش از هر چیز اجازه میخواهم که عمیق ترین

مراتب سیاس خود را از اعتمادی که نسبت به اینجناب

ابراز فرمودید تقدیم بدارم و از جانب خود و همه شما

احترام عمیق خود را نسبت به جناب مهندس عبدالله

ریاضی که ۱۵ سال در کمال صداقت و وطن پرستی این

خدمت بزرگ را به عهده داشته اند ابراز بدارم.

پزشکپور - هیچ نوع کاری انجام ندادند، آقای

سعید این را نفرمائید، از ابتدای ریاست وظیفه شان را انجام

ندادند.

اخلاقپور و اسحق نژاد - از ابتدای ریاست این کارها

را کنار بگذارید.

رئیس - در تقدیم مراتب سپاس خود در ساعت مقدس مجلس شورای ملی مخاطب من همه همکاران ارجمند هستند چه آنان که بمن رأی دادند و چه آنان که رأی ندادند به همکاری که بمن رأی دادند اطمینان میدهم که نهایت سعی و تلاش خود را بکار خواهم برد تا نشان دهم که شایسته اعتماد آنان هستم به همکاری هم که بمن رأی ندادند نیز اطمینان میدهم که آنچه را در توان دارم انجام دهم تا شایستگی احراز اعتماد آنان را پیدا نمایم. من بوظیفه سنگین و مسئولیتهائی که همکاران عزیزم بعهد من محول فرموده اند بخوبی واقفم و تنها در پرتو یاری و ارشاد همه همکاران عزیز است که میتوانم امیدوار باشم در این سنگربهم توفیق حاصل نموده و همچنان در اعتلای مقام شامخ مجلس شورای ملی بکوشم سرمایه من در این راه دشوار ایمان بخدای بزرگ و دین مبین اسلام و اعتقاد بقانون اساسی و درک عمیق مقام و منزلت مجلس شورای ملی بعنوان مهم ترین قانون تجسم اراده ملت است. (احسن - آفرین).

تلاش همه ما صیانت از قانون اساسی، حفظ حرمت مجلس و مجلسیان و اجرای دقیق آئیننامه مجلس است. (صحیح است).

نمایندگان مجلس شورای ملی که از درون جامعه و قلب روستاها باین مکان مقدس راه یافته اند وظیفه دارند که با حفظ و حراست مبانی موجودیت و استقلال مملکت با نظارت دقیق و سرسخانه بر اعمال و اقدامات فوهمجریه با موشکافی و دوراندیشی در تصویب و اجرای قوانین (صحیح است) و با پشتیبانی از همه سیاست هائی که خیر و صلاح ملک و ملت را در بردارد نقش ملی و بنیادی خود را به بهترین وجه ممکن ایفا نمایند (آفرین).

آنچه که اهمیت دارد وحدت اعتقاد و ایمان مابین دموکراسی پارلمانی بعنوان عالیترین نظام سیاسی و اجتماعی در جهان امروز است اطمینان دارم که همه ما میخواهیم و میتوانیم که این وحدت اعتقاد و ایمان را در هر عملی که انجام میدهم و در هر قدمی که برمیدارم بطور عینی و واقعی محسوس کنیم.

مجلس شورای ملی همواره خانه ملت ایران بوده است اما این خانه ملت امروز سنگر ملت نیز هست (آفرین) این سنگر تجسم اراده آئین ملی است که احترام به آزادی و عدالت را عزیزترین ارزشها میداند (احسن): دموکراسی ایران بادورکن استوار خود یعنی دین مبین اسلام و سلطنت (صحیح است) چنان ریشه دار و

نیرومند است که تلاش برای انحراف آن از مسیر و واقعی خویش هرگز برای یک لحظه نیز میسر نخواهد بود (صحیح است - انشاء الله).

همکاران عزیز:

میهن ما اکنون روزهای حساس و سرنوشت سازی را میگذراند و در این مرحله از تاریخ جامعه ما نیز مانند دیگر جوامع در مراحل مشابه با تشنجات و دشواریهائی روبروست.

از یک سو نیروها و نهادهای اصیل ملی تلاش میکنند تا زندگی سیاسی جامعه ما با توجه به تحولات وسیع اقتصادی و اجتماعی سالهای اخیر و با اتکای کامل به روح و نص قانون اساسی و متمم آن بشکلی تحول یابد که بتواند پاسخگوی همه نیازهای امروز و آینده ملت ایران باشد، نیروهای معتقد و مؤمن بقانون اساسی ایران اکثریت قریب باتفاق مردم میهن ما را در برمی گیرد این اکثریت قریب باتفاق تشنه عدالت و خواستار اصلاحات اجتماعی (آفرین) و ریشه کنی فساد و گسترش آزادی های فردی و اجتماعی است (احسن) در برابر این اکثریت قریب باتفاق ملت ایران که آماده فدا کاری در راه حفظ و صیانت قانون اساسی این ميثاق آزادی و استقلال و میراث قهرمانان انقلاب نشرویت هستند گروههای خاص نیز برای نابودی قانون اساسی و متمم آن تلاش میکنند از این رو ملت ایران اکنون در دو جبهه نبرد میکند در یک جبهه نبرد متوجه از میان بردن عوامل اختناق و قانون شکنی و اجرای قانون اساسی و متمم آن است و در جبهه دیگر متوجه درم کوبیدن عواملی است که آرزوی نابودی و تجزیه ایران را دارند. (صحیح است)

همکاران گرامی، آنچه که عرض کردم تصویر کلی بود از مخاطراتی که امروز وطن ما را تهدید میکند در هر دوی آن که گفتم مجلس شورای ملی به عنوان مرکز نقل مشروطیت ایران در صف مقدم مبارزه قرار دارد (صحیح است) همه ما از مواهب این مملکت بر خوردار شده ایم ولی در میان این مواهب مهمترین آن اعتمادی است که مردم ایران با رأی خود به ما نشان داده اند یقین دارم که احساس همه شما نیز همین است و همچنین یقین دارم که همه ما میخواهیم از حد ملاحظات شخصی و آتی فراتر برویم و مسئولیت حساسی را که در این مرحله خطیر از تاریخ میهن بعهد داریم بپذیریم.

دوستان عزیز در خاتمه عرایض یکبار دیگر مراتب سپاس خود را از محبت های شما توأم با امید براهمائی و

ارشاد همه شما بازگو میکنم.

راه ما راه یکتا پرستی توکل بخدای بزرگ ميثاق ما قانون اساسی و الهام بخش ما بیداری و میهن پرستی ملت ایران است. (آفرین)

پیروزی و سربلندی ملت ایران - تندرستی و شادکامی شاهنشاه ایران (احسن) - توفیق روز افزون همه شما همکاران ارجمند را از خداوند بزرگ مسئلت دارم (احسن)

اخلاقپور - به وضع استخدامی کارمندان هم توجه فرمائید.

۷ - تقدیم سؤال از دولت بوسیله خانم پرویندخت سلیلی.

سلیلی - سؤالی است از دولت راجع به واقعه اسفانگیز درود که تقدیم میکنم.

رئیس - سؤال بدولت ابلاغ میشود.

۸ - تقدیم سؤال از وزارت کشور بوسیله آقای سالار جاف.

رئیس - آقای سالار جاف بفرمائید.

سالار جاف - سؤالی است از وزارت کشور که تقدیم میکنم.

رئیس - مرحمت بفرمائید به دولت ابلاغ میشود.

۹ - بیانات آقای دکتر داریوش شیروانی پیرامون انتخاب رئیس.

در این لحظه حساس که رئیس مجلس شورای ملی انتخاب شده اند بعنوان یک ایرانی و بعنوان نماینده ملت سخنی دارم - اجازه میفرمائید؟ (همه نمایندگان)

چند نفر از نمایندگان - راجع به چیست؟

دکتر شیروانی - اگر از مرحله اول اینطور شروع بشود.

که مایه تأسف است همکاران ارجمند، انتظاراتی این ملت و مردم از شما که اینجا بعنوان نماینده آنها نشسته اید دارند، از رئیس جدید مجلس دارند، اجازه میفرمائید سخن بگویم؟

جناب آقای رئیس، همکاران محترم این لحظه حساس در تاریخ چندین ساله اخیر مجلس شورای ملی ایران است و این جایبوضوح دیدیم که رأی که دادیم رأی عدم اعتماد به رفتار گذشته بود که تنها نباید به آنها ایراد گرفت، محظورات بودند در برابر اشخاص و دولتها، این رأی فقط رأی عدم اعتماد بود به روش قبلی، جناب دکتر جواد سعید با عرض معذرت باید بگویم که این رأی اعتماد به جنابعالی نبود، چون ملت ایران (همه اعتراض نمایندگان) زنگ رئیس رئیس - اجازه بفرمائید حرفشان را بزنند.

دکتر شیروانی - چون از این لحظه کار ایشان شروع میشود از این لحظه است که ایشان میتوانند نشان دهند به تمهیداتی که چند روز پیش پشت این تریبون عنوان کردند عمل میکنند، اقدام مطلق به قانون اساسی، اجرای آئیننامه داخلی مجلس شورای ملی، آزادی و آزادگی برای نماینده

ملت که بتواند سخن بگوید، من یک یک شمارامی شناسم

و میدانم که شما از تهنل بارها آرزویتان بود که از پشت این تریبون سخن بگوئید بگذارید از زبان شما بگویم سالها آرزویتان بود، اینقدر سرسری نگیرید (اعتراض و همه

نمایندگان) روی سخنم باشماست جناب آقای دکتر جواد سعید، من و عده ای از نمایندگان ممکن است فراموش نکنند که شما هم در این سالها سهم بودید، از این لحظه ما بعنوان نماینده ملت از شما میخواهیم به تعهدات خودتان عمل کنید، نشان بدهید که واقعا به دموکراسی اعتقاد

دارید بگذارید که جامعه بگوید ما ادای دموکراسی را در میآوریم (اعتراض نمایندگان) از اینجا شروع کنیم، سنگر واقعی ملت اینجاست پایگاه ملت اینجا است

بکفر از نمایندگان - حالا همه معلم شده اند، خیلی خوب پس است.

دکتر شیروانی - متأسفانه نمیگذرند حتی تبریک

انتخاب شدنشان را بگویم.

۱۰ - بیانات آقایان: مظهري - دکتر اسفندیاری

راجع به انتخاب نواب رئیس.

رئیس - چون دستور جلسه انتخاب ۲ نایب رئیس

بود خواهش میکنم اگر همکاران عزیز در این زمینه

فرمایشی دارند صحبت کنند.

رئیس - آقای مظهري بفرمائید.

مظهري - ضمن عرض تبریک انتخاب دکتر جواد

سعید به ریاست مجلس و با امید و آرزوی اینکه جناب

ایشان توفیق پیدا کنند خطابه بسیار شیوایی را که قرائت

کردند دقیقاً اجرا کنند و در طریقی که بوحث ملی،

حفظ قانون اساسی و اجرای آن و انجام وظائف خطیر

نمایندگان است توفیق داشته باشند، مطلبی که اینجا

می خواستم عنوان کنم این است که مجلس را تنها

رئیس مجلس اداره نمیکند، هیأت رئیس مجلس هستند

که مسئولیت اداره مجلس را دارند و باید چه مشیها

و چه کارپردازان و چه نواب رئیس با احساس مسئولیت

در اداره مجلس مشارکت داشته باشند (صحیح است)

هیچ تصمیم فردی از سوی رئیس مجلس یا هیچ شخص

دیگری نمیتواند و نباید سرنوشت ساز در اداره مجلس

باشد، مگر آنجا که آئیننامه داخلی مجلس اختیارات

خاصی به رئیس مجلس در جلسات علنی و اداره مجلس

داده است، باین توضیح بنده مطلبی را برپروز هم در

جلسه تبادل نظر عرض کردم که کسانی که کاندیدای

این مقامات در این اجلاس حساس هستند باید نمایندگان

محترم آگاهانه و با اطلاع از نظریات آنها و تمهیدی که در

پیشگاه مجلس حس میکنند به آنها رأی بدهند و اعتقاد من

این است که در این برهه از زمان و با توجه به اینکه تکیه میکنم هیأت رئیسه مسئول اداره مجلس است در یک همکاری جمعی کسانی میتوانند به این هیأت رئیسه راه پیدا کنند که فرصت انجام این مهم را داشته باشند (صحیح است - احسنت)

یکنفر از نمایندگان - وشایستگی اش را هم داشته باشند.

مظهری - بلی و شایستگی این مهم را داشته باشند و بتوانند بیشترین قسمت وقتشان را بعنوان نماینده مجلس و مهتم از نماینده مجلس بعنوان عضو هیأت رئیسه در اداره مجلس صرف کنند والا کسانی که در بخشهای دولتی و نیمه دولتی و بخش خصوصی فرصت انجام وظائف خودشان را هم ندارند به اعتقاد من نمیبایست با قبول این مسئولیت عملاً شانه از زیر بار مسئولیت خطیری که بدوش دارند خالی کنند من بایادآوری این نکته تقاضا میکنم همکاران محترم با توجه به اینکه مجلس را هیأت رئیسه اداره خواهد کرد و با احساس مسئولیتی که تاریخ در این اجلاس دارد به کسانی رأی بدهید که شایستگی داشته باشند و فرصت داشته باشند و ما بدانیم که در اینجا متعهد میشوند برای اداره مجلس و حفظ قانون اساسی و اجرای آئیننامه داخلی مجلس، متشکریم.

جعفر حیدری - نصیحت میکنید؟ چه تعهدی؟

رئیس - آقای دکتر اسفندیاری فرماید.

دکتر ملک منصور اسفندیاری - جناب آقای رئیس بنده هم بسهم خود انتخاب جنابعالی را بریاست مجلس شورای ملی تبریک میگویم و امیدوارم همانطور که جناب آقای مظهری فرمودند عمل کنید ولی آنچه من میخواهم متذکر شوم این است که در اداره مجلس آئین نامه داخلی باید رعایت شود مثلاً وقتی صحبت از انتخاب نایب رئیس است اجازه فرمائید فقط در همان مورد خاص صحبت شود و باز در تأیید فرمایشات جناب آقای مظهری ضمن رعایت آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی باید رعایت قانون اساسی هم مقدم بر آن شمرده شود و بنده هم خواستم یادآوری کنم که کسانی برخلاف اصل ۳۲ متمم قانون اساسی مشاغل را خارج از مجلس و برخلاف این اصل قبول کرده اند از جناب آقای رئیس میخواهم باین مسئله توجه فرمائید مطلب دیگر اینکه در سرسرای مجلس تابلویی نصب شده بود که اسم بنده هم جزو کاندیداهای هیأت رئیسه نوشته شده بود خواستم عرض کنم که از اولین دوره ای که به

مجلس آمدم تا امروز کاندیدای هیچ سمتی در هیأت رئیسه نبوده ام و از همکاران محترم تقاضا میکنم بسیار دوستان رأی بدهند متشکریم (احسنت).

۱۱ - انتخاب نواب رئیس .

رئیس - حالا با اجازه خانها و آقایان محترم انتخاب نواب رئیس را شروع میکنم از سه نفر ناظری که در انتخاب رئیس شرکت داشتند خواهش میکنم برای نظارت در انتخاب نواب رئیس تشریف بیاورند.

یکنفر از نمایندگان - خواهش میکنم دستور فرمائید اسامی کاندیداهای نیابت ریاست خوانده شود.

رئیس - اسامی کاندیدهای نیابت ریاست قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

آقایان: دکتر الموتی - دکتر تجدد - دکتر دادفر - دکتر خطیبی - منصوریان - اخلاق پور - آصف - دکتر رشید یاسمی - محمد شهرستانی.

(اسامی نمایندگان به ترتیب آتی وسیله منشیها «علی احمد خورشید و عبدالهادی آقایان» اعلام و در محفل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

خانها و آقایان: یاسینی - اسحق نژاد - کاظمی -

تقوی - جوکار - محمد اسدی - دکتر محقی -

غلامرضا غضنفری - دکتر برومند - ملک تاج برومند -

قراقرلو شجاعی - منصوریان - دکتر خطیبی - نوذر

صادقی - سیفی - عبداللطیف شیخ الاسلامی - دکتر

خطیبی - دکتر فروزین - ابتهاج سمعی - بهارلو - دکتر

الموتی - بهرمند - کاشفی - کاسمی - خسروی دارانی

دکتر پیشوائی - ژاله ضرابی - چلاجور - قوامی -

اردلان - آصف - توکلی - دکتر رفعت - حاجتی -

اخباری - ریاضی - مظهری - مجتبیائی - وکیل گیلانی -

رشید یاسمی - عالی - وزیری - قادری - محمد پارسا -

پیرزاده - کبیری - دکتر مهر - بهنیا - قاضی - حیدری -

دکتر سلیمی - ماحوزی - تدین - جعفری - رئیسی

اردکانی - نوربخش دماوندی - نلاح مقدم - پارسا

مطلق - اوحدی - دکتر رضوانی - مهدی شیخ الاسلامی -

پزشکی - عباس میرزائی - صدری کیوان - علی طباطبائی -

هاشمی میانداوب - جهانشاه افشار - تیمسار ابیخان -

اسکوئی - ذوالفقاری - صدیق زاده - جندی - دکتر

مشیر - دکتر ستوده - شادلو - امیر عشاری - آلتی

جعفری - نصیری زاده - معینی چاغروند - سعادت قدس نیا -

نظمی - توتونچی افشار - قاشی - دانشمند - باقرزاده - سلیمی - کهن - واحدی - اوسط یگانه - ادیب مجلسی - قاسمی - سید کلال - شهرستانی - خلیل زاده شیرازی - باقری - رحیم زاده خوئی - میرعرب رضی - هوسوی ماکوئی - دکتر سواد کوهی - دکتر دادفر - جلالیان - دلخوش فومنی - رضوی نژاد - صومعه سرانی - وشمگیر - خانلر قراقرلو - غضنفری - منصور صادقی - قاسم زاده - دکتر افتخاری - تیمسار

آزموده - عطائی - دکتر کیان - طرفی - عصمت مشائی - دکتر بهادری - حاتمی - حسن صحرائی - بهار - توتونچیان - تربتی - پری اباصلتی - اما آقایان - شریعتی - اسکندری - قربانی نسب - سیوری یزدی - پوربرداری - دهقان نژاد - مجتبی نوری - کمیلی زاده - سیف الله

افشار - زرگرزاده - فرمان - اشرفی - اشرف حریری - دکتر فرزاد امیری - دکتر ملک منصور اسفندیاری - دکتر منتظری - الداغی - صدیق اسفندیاری - رحیمی

لاریجانی - مهرزاد - عطارد - مانی - میرزاالو - شیخ الاسلامی بانه - محمدی کوشکی - متولی - سیدی - تولائی زاده - قدسی - مهدی آستانه ای - دکتر

رحمانی - هرزندی - فریده هاشمی - لطیفه وحیدی - جهانشاهی - مجتهدی - خزیمه - علم - تقی زاده منطری - پروفسور یغمائی - طغیانی - رفعتی -

دولتی - ملکشاهی - شادمان - لیوانی - معززی - دکتر صنیع - بهبهانی - ساگینیان - قریشی - فاطمه نجیمی - درخشنده کمالی آزاد - دکتر ابوالهدی

لنگرودی - تزده - ویدا داودی - پور برداری - شریفی - بزرگ زاده - نوری اسفندیاری - اهری - محمد جزایری - فرخ لقابابان - طلعت اسدی - متعالیه

نائینی طبا - قرائی - سرهنگ زاده - دکتر منصور - راشدی - دکتر اعتمادی - بارکزی - رهبر -

کسریم بخش سعیدی - میراشاری - ربکی - دانشی - رحیم زاده خوئی - عابدینی - دکتر پیر -

محمدخانلو عشاری - فرهنگ بیگوند - معتدی - اجاق - جاف - شهابی - دکتر بقائی یزدی - دکتر

کاظم جزایری - قدس ایران عدیلی - دکتر فیروز آبادی - دکتر ستاری - مهین افشار جعفری - دکتر تجدد -

سعادت فرد - عاملی - آشوریان - ساری اصلانی - دکتر اربابی - محمودیان - دکتر عادل رانکوهی - صادق

افتخار - دکتر شیروانی - یزدی - پزشکپور - ظفری - دکتر طبیب - اخلاق پور - بسیج خلخالی - لیقوانی -

۱۳ - تقدیم سؤال از دولت وسیله آقای معینی چاغروند.

رئیس - آقای معینی چاغروند فرمایشی دارند بفرمائید. معینی چاغروند سؤالی است که تقدیم میکنم.

رئیس - به دولت ابلاغ میشود.

۱۴ - اعلام دستور تعیین موقع جلسه آینده - پایان جلسه .

رئیس - با اجازه خانها و آقایان این جلسه را ختم میکنم جلسه آینده فردا ساعت ۹ صبح خواهد بود دستور انتخاب سه نفر کارپرداز و سه نفر منشی است.

(جلسه در ساعت ۱۱ پایان یافت)
رئیس مجلس شورای ملی - دکتر جواد سعید

سؤال از دولت بوسیله آقایان: محسن اجاق - علی اکبر معتمدی - تولائی زاده - پرویز فرهنگ - دکتر رشید یاسمی - ساری اصلانی - اعظمی باوندپور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

بطوریکه استحضار دارند از تاریخ یکشنبه (۱۳۰۷/۷/۹) تا آخر وقت روز چهارشنبه (۱۳۰۷/۷/۱۱) و تاغ بسیار تأسف آوری در شهر کرمانشاه رویداده است که اخبار آن در جراید و وسائل ارتباط جمعی منعکس گردیده این وقایع متأسفانه موجب کشتار و مجروح شدن عده‌ای از مردم بی‌گناه این شهر شده که تعداد کشته‌شدگان و مجروحین در آمارهای رسمی - غیررسمی و شایعات بسیار متفاوت ذکر میگردد و مردم این شهر به همراه مردم دیگر مناطق استان در ناراحتی بسیار بسر میبرند:

از آنجائی که تأمین جان و امنیت جامعه ارزش بالاتر از هر مسئله‌ای را دارد:

خواهشمند است مقرر فرمایید در اسرع وقت نماینده دولت در ساحت مقدس مجلس شورای ملی حاضر و به‌سؤالات زیر پاسخ گوید:

- ۱ - علت رویداد حوادث کرمانشاه در روز ۱۳۰۷/۷/۹ چه بوده و چه چیزی موجب شده تا بجانب مردم تیراندازی شود.
  - ۲ - پس از این حادثه چه تمهیدات و اقداماتی بمنظور جلوگیری از تکرار ناگوار این حادثه بعمل آمده؟
  - ۳ - در روز ۱۳۰۷/۷/۱۱ موجبات تیراندازی مجدد بطرف مردم چه و چگونه بوده است؟
  - ۴ - تعداد دقیق کشته‌شدگان و مجروحین با ذکر اسامی اعلام گردد.
  - ۵ - چرا از ورود فرهنگیان به تالار آموزش و پرورش که قاعدتاً برای آنان و متعلق به آنان است جلوگیری شده و دلیل بی‌حرمتی به آنان در جلو تالار چه بوده و از جانب چه کسانی و چه اقداماتی در جهت تأمین خواسته‌های قانونی و جبران بی‌حرمتی به آنان صورت گرفته؟
  - ۶ - چه نارسائی‌ها و یا چه کسانی مسئول وقوع این حوادث تأسف آورنده‌اند و تاکنون چه اقداماتی در مورد مسبب اصلی انجام گردیده - و پس از این وقایع چه اقداماتی در جهت کشف و رفع علل این حوادث بمنظور جلوگیری از تکرار اینگونه مسائل انجام گرفته؟
  - ۷ - گرچه جان یک انسان قابل جبران بنظر نمی‌رسد ولی چه اقداماتی در جهت اجرای قانون و جبران خون بی‌گناهانی که در این حوادث جان خود را از دست داده‌اند انجام گردیده؟
- باتقدیم احترام - محسن اجاق - علی اکبر معتمدی - حاج تولائی زاده - پرویز فرهنگ بیگوند - دکتر رشید یاسمی - غلامرضا اعظمی باوند پور - محمد اسماعیل ساری اصلانی

سؤال از دولت بوسیله خانم پرویندخت سلیلی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً خواهشمند است بدولت ابلاغ فرمائید که باوجود آزادبودن تظاهرات و اجتماعات براساس اصل بیست و یکم قانون اساسی همراه با حفظ نظم، علت تیراندازی مأمورین دولت بسوی مردمیکه با نهایت آرامش روزیکشنبه نهم مهرماه به انجام تظاهرات مشغول بوده‌اند چه بوده است و بفرض آنکه مأمورین دولت در صدد متفرق کردن غیرقانونی مردم بوده‌اند چرا از روشهای مسامحت‌آمیز برای انجام این منظور استفاده نکرده‌اند؟

باتقدیم احترام - پرویندخت سلیلی نماینده مردم درود

سؤال از وزارت کشور بوسیله آقای - سالار جاف

ریاست محترم مجلس شورای ملی

تقاضا دارم به جناب آقای وزیر کشور اطلاع داده شود در مجلس شورای ملی حضور یافته به سؤال مطروحه اینجانب

پاسخ گویند.

۱ - علت آشوب کرمانشاه چه بوده و در این حادثه ناگوار چند نفر قتل رسیده و چه تعدادی مجروح شده‌اند در مورد

تعقیب مسببین چه مبدول داشته است. باتقدیم احترام - سالار جاف

سؤال از دولت بوسیله آقای معینی چاغزوند

جناب آقای دکتر جواد سعید - ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیرو نامه مورخه ۱۳۰۷/۷/۱ که تقاضا شد دولت جناب آقای شریف امامی درباره حوادث ناگوار روز ۲۲ مرداد ماه سال جاری حکومت جناب آموزگار در شهر خرم‌آباد عاجلاً بررسی و تحقیق نموده و با روشن نمودن علل حوادث مزبور مسببین واقعه را تحت پیگرد قانونی قرارداد و بجزایر اقامت نماید در حالی که همشهریان و مردم حوزه انتخابیه اینجانب بانتظار عطف توجه دولت حاضر هستند متأسفانه در دنباله آن وقایع رویدادهای تأسف آور دیگری در روزهای ۱۲ و ۱۳ مهرماه در شهر خرم‌آباد اتفاق افتاده که بخصوص بعلمت ارتباط با محیط آموزشی جامعه فرهنگیان و مردم شهر را دچار تأثیر و اضطراب خاطر نموده است که محققاً ادامه اینوضع در محیط و منطقه ای که قلب مردمش همواره بخاطر حفظ استقلال و عظمت ایران و نظام قانونی مملکت که متکی بقانون اساسی است می‌تپد تأسف آور است.

متنی است طبق ماده ۱۵۱ آئین نامه داخلی مجلس بدولت جناب آقای شریف امامی تذکر فرمائید هر چه زودتر با اتخاذ روشیکه بتواند در تعقیب و کيفر خاطیان و جلوگیری از تجدید این قبیل حوادث نگران کننده که مسلماً در مسیر حفظ مصالح عالی مملکت نمیتواند باشد اقدام لازم معمول دارد.

امیدوارم توجه عاجل دولت به تذکرات اعلام شده اینجانب را از طرح سؤال بصورت مشروح تر بی‌نیاز گرداند.

با احترام - یحیی معینی چاغزوند - نماینده مردم خرم‌آباد در مجلس شورای ملی.